

Översyn av prestationsbaserad fördelningsmodell för statsanslaget för forskning och forskarutbildning

Fakultetsnämnden

2025-09-16

Dnr 1-1134/2024

**Karolinska
Institutet**

Innehåll

Uppdraget från rektor och fakultetsnämnden.....	3
Delegation, beredning och förankring	3
KI:s hittillsvarande resursfördelningsmodell.....	4
En ny prestationsbaserad fördelningsmodell	5
Externa bidrag (50% av prestationsmedlen)	7
Bibliometri (50% av prestationsmedlen)	8
Arbetsgruppens resonemang om modellens utformning.....	10
Implementering och avgränsning.....	12
Konsekvensanalys	13
Resonemang om relationen till övriga delar i resursfördelningen.....	14
Bilaga 1 – Externa bidrag (datakällor och beräkning).....	15
Bilaga 2 – Bibliometri.....	16
Bilaga 3 – Inspel från verksamheten och arbetsgruppens ställningstaganden.....	20
Bilaga 4 – Förkortningar.....	21

Inledning

Uppdraget från rektor och fakultetsnämnden

Bakgrund

Konsistoriet gav rektor i uppdrag att genomföra av en översyn av KI:s interna resursfördelning (dnr 1-890/2023). Under 2024 beslutade rektor om en ny modell för fördelning av statsanslaget till forskning, med fokus på enkelhet, transparens och förutsägbarhet (dnr 1-578/2024). Den reformerade fördelnings-/finansieringsmodellen omfattar tre delar:

- 1) Basfinansieringen till de tre institutionsgrupperna (införd)
- 2) Översyn av den prestationsbaserade fördelningsmodellen av forskningsanslaget, och
- 3) Översyn av lokalkostnader och hyressubventioner.

Uppdrag

Den 11 november 2024 beslutade rektor att ge fakultetsnämnden (FN) i uppdrag att se över den nuvarande prestationsbaserade modellen för fördelning av delar av statsanslaget för forskning och forskarutbildning och, vid behov, föreslå en ny modell (dnr 1-940/2024). FN instruerades att inom sig utse en arbetsgrupp för uppdraget, med stöd av medarbetare från Gemensamt verksamhetsstöd (GVS) och KI:s universitetsbibliotek (KIB). Resultaten skulle ursprungligen redovisas i juni 2025, men för att möjliggöra bredare förankring och inarbetning av relevanta synpunkter har utredningstiden förlängts till september 2025.

Delegation, beredning och förankring

Vid sammanträdet den 18 december 2024 beslutade FN att utse en arbetsgrupp under ledning av prorektor Martin Bergö (dnr 1-1134/2024). Arbetsgruppen består av lärarrepresentant Mikael Karlsson, vicerektor för forskning Marie Arsenian-Henriksson; vicerektor för forskarutbildning, Robert Harris; dekan för institutionsgrupp Syd, Matti Sällberg och dekan för institutionsgrupp Solna, Sten Linnarsson. För att säkerställa det kliniska perspektivet förstärktes arbetsgruppen med professor Kristina Broliden. Från gemensamt verksamhetsstöd (GVS) deltog Outi Sjölund, Bengt Karlsson, Catharina Rehn, Peter Sjögarde, Karin Schmekel och Magnus Ericson.

Arbetsgruppen har haft sex möten och löpande rapporterat till FN. GVS har bistått med expertis, regelverkskompetens, statistik, bibliometriska underlag och simuleringar.

Förankring av arbetsgruppens förslag har skett genom information i institutionsgrupps- och prefektmöten där rektor, prorektor, dekaner och vicerektorer, med stöd av GVS, redovisat inriktningen och preliminära utfall i relation till basfinansiering och den föreslagna lokalkostnadsmodellen. Vid mötena har frågor och synpunkter samlats in och besvarats. Därtill har skriftliga inspel inkommit från en grupp prefekter, en institutionsgrupp, enskilda institutioner och medarbetare (bilaga 3). Dessa synpunkter har beaktats i arbetsgruppens slutliga överväganden. Återstående synpunkter, tillsammans med resultat från KIRA, kan hanteras i kommande årliga översyn av modellen.

KI:s hittillsvarande resursfördelningsmodell

Den senaste översynen av den tidigare modellen, den så kallade aktivitetsmodellen, genomfördes 2020 (dnr 1–945/2019). Modellen baserades på 50% bibliometri, 40% externa bidrag och 10% examina (doktor, licentiat och docentur) med syftet att driva vetenskaplig kvalitet genom konkurrens.

Aktivitetsmodellen har nu delats i två delar: en basfinansiering, som ska vara stabil och förutsägbar (redan införd) och en prestationsbaserad del, som ska vara kvalitetsdrivande (se avsnittet *Resonemang om relationen till övriga delar i resursfördelningen*). Eftersom basfinansieringen utgör en betydande del av den totala fördelningen, finns anledning att utveckla den prestationsbaserade delen så att den blir mer träffsäker och undviker dubbelräkning.

Arbetsgruppen menar att särskiljningsförmågan i den hittills använda aktivitetsmodellen är begränsad.

Bibliometri: stor vikt vid tidskrifters impact-faktorer riskerar premiera publiceringsstrategi framför faktisk vetenskaplig betydelse och missgynna fält med andra publiceringstraditioner.

Externa bidrag: utfall baserat på inbetalda belopp från många finansiärer, utan tillräcklig vikt för konkurrensgrad och kollegial kvalitet, tenderar att premiera volym framför excellens.

Examina: produceras kontinuerligt i hela verksamheten och ger därför begränsad styrinformation för kvalitet.

Flera av ovanstående indikatorer beaktas redan inom den införda basfinansieringen. Om de samtidigt används i den prestationsbaserade modellen riskerar den samlade resursfördelningen att präglas av dubbelstyrning, lägre transparens och sämre träffsäkerhet, med incitament som inte fullt ut stödjer KI:s kvalitetsambitioner.

En ny prestationsbaserad fördelningsmodell

Målbild

Arbetsgruppen har enats och utgått från följande principer i sitt arbete med att utveckla modellen:

- Modellen ska premiera hög forskningskvalitet, särskilt dokumenterad vetenskaplig genomslagskraft och framgång i internationellt konkurrensutsatta ansökningar.
- Både excellens, bredd och hållbar kvalitet i verksamheten ska premieras.
- Parametrar och viktning ska vara enkla, begripliga och möjliga att följa upp.
- Olika forskningsområdets publicerings- och meriteringstraditioner ska kunna hanteras inom modellen.
- Indikatorerna utgår från forskares prestationer, men modellen är avsedd att användas på institutionsnivå och kan ej användas på motsvarande sätt för grupper eller individer.
- Modellen ska genomgå årlig översyn och vid behov justeras i komponenter och viktning. Principiella förändringar av hela modellen beslutas av rektor på förslag av FN.

Syfte och inriktning

Syftet med den prestationsbaserade fördelningsmodellen är att driva KI:s forskning mot högre kvalitet och större genomslag. En basersättning har tillförts varje institutionsgrupp i syfte att ge en stabil grundfinansiering och möjliggöra strategiska prioriteringar. Givet att basfinansiering nu införts anser arbetsgruppen att den prestationsbaserade delen bör inriktas tydligare mot excellens och internationell konkurrenskraft.

Principer för incitament och val av indikatorer

Modellen bör uppmuntra publicering i erkänt högklassiga tidskrifter och premiera extern finansiering från de mest konkurrensintensiva, meriteringsstarka och kollegialt granskade finansiärerna.

Arbetsgruppen är enig om att publikationer och extern finansiering fortsatt är de mest relevanta indikatorerna för att mäta forskningens kvalitet, men att båda behöver moderniseras och preciseras. Däremot bör antalet examina inte ingå i den prestationsbaserade modellen. Skälen, även beskrivna ovan, är att examina främst speglar utbildningsuppdraget snarare än forskningens kvalitet; har låg särskiljningsförmåga då prestationerna sker kontinuerligt över hela verksamheten; och redan beaktas inom basfinansieringen.

Förnyad användning av indikatorer

Arbetsgruppen förslår att måtten för publikationer och externa anslag modifieras.

För publikationer ersätts Journal Impact Factor (JIF) av en kollegialt granskad tidskriftslista (se nedan) som tar hänsyn till olika publiceringstraditioner inom för KI relevanta ämnesområden. Detta ligger i linje med internationell utveckling för ansvarsfull forskningsutvärdering och KI:s åtaganden inom Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA).¹

För externa bidrag förordas kollegialt granskade konkurrenskraftiga nationella och internationella bidrag från en begränsad mängd forskningsråd och fonder. Urval och viktning bör ta hänsyn till konkurrensgrad (till exempel beviljandegrad), vetenskaplig kvalitet i bedömningen och bidragens relevans för excellent och banbrytande forskning.

Förslag till besluts- och ansvarsfördelning

FN bör fastställa den prestationsbaserade modellen (principer, indikatorer, viktning); besluta om tidskriftslistans sammansättning på förslag från kommittén för forskning (KF) och godkänna resultatet av den årliga översynen och eventuella justeringar.

FN beslutar årligen om tillämpning och finjustering av indikatorer och vikter på förslag från KF.

¹ <https://coara.eu/>

KF bör få i uppdrag att utveckla, förvalta och årligen uppdatera den kollegialt granskade tidskriftslistan (med stöd av en kollegial panel och KIB) samt följa upp utfall, göra kalibreringsanalyser och lämna förslag på eventuella justeringar till FN/rektor.

Årlig översyn och beslutsordning

KF bereder underlag – FN beslutar om lista och rekommenderar justeringar – rektor fattar årliga tillämpningsbeslut. Principiella förändringar av modellen beslutas av rektor på förslag av FN. Operativa justeringar hanteras i den årliga cykeln.

Externa bidrag (50% av prestationsmedlen)

50 procent av medlen i den prestationsbaserade fördelningsmodellen föreslås fördelas utifrån institutionernas förmåga att skapa en miljö där forskare erhåller vissa externa bidrag; resterande 50% baseras på bibliometri (se nedan).

Externa konkurrensutsatta medel är en stark indikator på vetenskaplig kvalitet och på att institutionen erbjuder stödstrukturer som möjliggör framgång i hård nationell och internationell konkurrens. Urvalet till modellen begränsas därför till finansiärer med stark ställning i vetenskapssamhället, hög konkurrens, meriteringsdrivande, mycket god vetenskaplig kvalitet och robust peer-review. Arbetsgruppen anser att detta gynnar kvalitet, transparens och jämförbarhet.

Medlen delas i två kategorier med olika beräkningssätt:

Kategori 1: antal bidrag (4/5 av medlen)

Här ingår finansiärer med allra högst konkurrens och vetenskapligt renommé. Aktiviteten uppstår när bidragsansökan godkänts av finansiären, tillfaller den institution där beslutet erhållits och kvarstår i fem år (följer alltså inte forskaren vid flytt). Syftet är att premiera genuint konkurrensutsatt och meriteringsstark excellens oberoende av projektsumma.

- European Research Council (ERC), (Starting, Consolidator, Advanced, ERC+ Synergy) – vikt 1,0
- Koordinatorsroll i EU-projekt – vikt 0,5
- Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW), (projekt, Scholar, Clinical scholar, Academy fellow) – vikt 0,5

Kategori 2: inbetalda belopp (1/5 av medlen)

Här räknas inbetalda medel från utvalda nationella finansiärer med stor årlig utdelning, etablerad peer review och nationell räckvidd inom områden där KI har omfattande verksamhet. Aktiviteten uppstår när medel görs tillgängliga och följer forskaren vid flytt mellan institutioner, vilket speglar var projektet faktiskt bedrivs. Urvalet minskar fragmentering och ger en stabil kvalitetssignal. Mindre diagnosspecifika fonder fångas via basfinansieringen och bibliometrin och kan prövas vid den årliga översynen.

- Vetenskapsrådet (VR), Forte, Formas och Vinnova
- Cancerfonden, Hjärt-Lungfonden och Hjärnfonden

Bibliometri (50% av prestationsmedlen)

Den bibliometriska delen ska premiera hög vetenskaplig kvalitet och genomslag. Modellen mäter både tidskriftskvalitet och artikelgenomslag, tar hänsyn till fältnormerat och ämnesöverskridande genomslag, och ger starkare utdelning för hög produktion i kvalitativa kanaler än för låg produktion med motsvarande genomslag. KI-ledda studier premieras före studier där KI endast medverkat. Viktiga utgångspunkter är enkelhet, transparens, incitament att verifiera publikationer och balans mellan indikatorerna.

Indikatorer och viktning (fyra komponenter à 25%)

I modellen finns fyra bibliometriska indikatorer; två som baseras på en tidskriftslista med utvalda och betrodda tidskrifter, och två indikatorer som baseras på citeringar. Fördelningen av medel utgår i lika delar från de fyra komponenterna.

Tidskriftskvalitet 50%

- Summa tidskriftsnivåer (25%)
- Medel tidskriftsnivåer (25%)

Artikelgenomslag 50%

- Summa C-nivåvikter (25%)
- Medel Cf-nivåvikter (25%)

Kategori 1: Tidskriftslista

I den föreslagna modellen tas indikatorn JIF bort. Istället används två indikatorer baserade på en kommande KI-lista med ca 5 300 tidskrifter med manuellt bedömda nivåer.

Listan utvecklas och förvaltas av KF med stöd i internationella exempel (dnr 2-1422/2025). Fördelningen baseras initialt på den prototyp av listan som tas fram som underlag till en panel utsedd av KF.

Principer, inklusionskriterier, samt indelning av tidskrifter i två nivåer, baseras i prototypen på motsvarande nationella listor i Norge och Finland. Nivå 3 (högsta kvalitet) ingår från start och tills den slutliga KI-listan är fastställd används Nature Index² som temporärt underlag för vilka tidskrifter som placeras i nivå 3 (för närvarande 145 tidskrifter). Den färdiga KI-listan kommer fortsatt bestå av tre nivåer. I den föreslagna fördelningsmodellen tilldelas sedan tidskrifterna vikter på respektive nivå enligt följande:

- Nivå 3 (högsta kvalitet, topp 5%) – vikt 20
- Nivå 2 (hög standard, 5–20%) – vikt 5
- Nivå 1 (övriga peer-review-tidskrifter) – vikt 1

Både summan och medelvärdet av vikterna över institutionens samtliga publikationer används i modellen för att balansera volym och kvalitet.

Kategori 2: Citeringar

De två bibliometriska indikatorerna för citeringsgenomsnitt, summa citeringar (summa C) och fältnormerad citeringsgrad (Cf), behålls från föregående modell dnr: 1-945/2019). För att minska känslighet för extremvärden och skapa konsekvens med tidskriftskomponenten nivåindelas publikationerna:

- Nivå 3 (topp 5% globalt, C resp. Cf) – vikt 20
- Nivå 2 (5–20% globalt) – vikt 5
- Nivå 1 (övriga) – vikt 1

Nivåindelningen av citeringsindikatorer görs alltså i likhet med tidskriftslistan i tre nivåer. Vikterna för nivåerna motsvarar de i tidskriftskomponenten, det vill säga: 20, 5 och 1.

² <https://www.nature.com/nature-index/faq#journals>

KI-ledarskap, författarposition och anknutna

Ytterligare viktning utifrån författarordning/anknytning behålls. Dock sänks viktningen för lägst KI-anknytning från 0,2 till 0,05 för att tydligare premiera KI-ledda studier.

Att bedöma enskilda forskares verksamhetsgrad på KI, med stöd i befintliga system, ansågs inte möjligt. Anknutna eller deltidsanställda forskares aktivitet räknas därför med på samma sätt som i föregående modell. Förslaget om sänkt vikt för publikationer med få KI-författare utan framträdande placering i författarlistan bedöms i viss mån hantera frågan.

Modellbalans och effekt

Simuleringarna indikerar små skillnader jämfört med tidigare indikatorandelar, men bibehållen balans mellan summa/medel (50/50) och tidskrifts/artikelindikatorer (50/50). Sammantaget skapas klara incitament för god publiceringspraxis, hållbar kvalitet och genomslag över och inom discipliner.

Arbetsgruppens resonemang om modellens utformning

Utgångspunkten är att premiera forskning med hög kvalitet och genomslag i hela KI:s verksamhet. Detta görs med hjälp av enkla och transparenta indikatorer som är fältnormerade, stabila över tid (ett femårsfönster för beräkning tillämpas) och svåra att "optimera" utan verklig kvalitet. Bibliometrin bygger därför på en kollegialt granskad tidskriftslista och nivåindelade citeringsmått. Externa medel viktas mot de mest konkurrens- och meriteringskraftiga finansiärerna, med tonvikt på de som anslår medel till banbrytande forskning. Modellen styr på lärosätes- och institutionsnivå, kalibreras årligen och ligger i linje med statens fördelningsprinciper.

Bibliometri

Både tidskriftslistan och citeringsgrad föreslås delas i tre rankade nivåer som motsvarar topp 5 %, 5–20 % och 20–100 % av publikationer/citeringar. Genom att ge dessa tre nivåer vikterna 20, 5 och 1 blir resultatet att ungefär en tredjedel av medlen fördelas till varje nivå. Om exempelvis vikten på den högsta nivån skulle sänkas till 10, blir resultatet att dubbelt så mycket medel fördelas till publikationer på den lägsta nivån jämfört med den högsta.

Arbetsgruppen föreslår att JIF ersätts av en tidskriftslista som utarbetas av KI-forskare genom en panel under kommittén för forskning. Skälet är dels att JIF är en kommersiell produkt som kräver licens och vars utformning inte är helt transparent, dels att det är svårt att fånga bredden och variationen i KI:s forskning med enkla kvantitativa mått. Genom att i stället aktivt välja ut tidskrifter med gott renommé och hög redaktionell kvalitet, kan topptidskrifter inom alla områden rankas högt oavsett JIF. Tidskriftslistan fungerar därmed också fältnormerande.

Val av externa finansiärer i modellen

Regeringen fördelar forskningsanslaget baserat på bland annat lärosätenas förmåga att erövra EU-medel. Regeringen pekar särskilt ut ERC-anlag som ska ges större vikt när statsanslaget till lärosätena beräknas. Genom att KI:s resursfördelningsmodell anpassas till denna inriktning ökar KI:s förmåga att konkurrera om statsanslag nationellt. Detta gör att ju fler KI-forskare som får EU-medel — särskilt ERC-anlag — desto mer medel får KI totalt, vilket gynnar hela verksamheten.

ERC kan anses vara den mest robusta internationellt jämförbara excellensindikatorn på institutionsnivå av flera anledningar:

- Bedömningen av ansökningar fokuserar på originalitet och genombrottpotential, inte volym.
- Hög konkurrens i en flerstegsprocess med internationell peer review ger stark selektionsskärpa och legitimitet.
- ERC:s paneler sträcker sig över hela livsvetenskaperna och möjliggör rättvis jämförbarhet mellan kliniska och prekliniska forskningsfält.
- Att få ett ERC-anlag kräver både en exceptionell sökande och en forskningsmiljö som möjliggör spets, och utfallet speglar därför även institutionens kapacitet.
- ERC-meritering stärker KI:s attraktionskraft för topprekryteringar, doktorander, postdocs och strategiska samarbeten.
- Genom att ge ERC tydlig vikt i prestationsdelen sänder modellen en mobiliserande signal att även miljöer som hittills inte sökt, trots världsledande forskning, uppmuntras höja sin ansökningsambition.

Flera av dessa motiveringar anser arbetsgruppen gäller även för EU-projekt med koordinatorsroll och KAW.

Utöver ERC/EU/KAW omfattar modellen ett urval nationella finansiärer: VR, Forte, Formas, Vinnova och tre breda diagnosfinansiärer, Cancerfonden, Hjärt- Lungfonden och Hjärnfonden. Dessa har nationell räckvidd, betydande och stabil årlig utdelning (>100 MSEK/år), etablerad peer review, och finansierar forskning inom stora folksjukdomar där KI har omfattande verksamhet. För att undvika fragmentering inkluderas inte mindre diagnosspecifika fonder i indikatorn. Deras bidrag fångas i stället via basfinansieringen och bibliometri. Urvalet prövas i den årliga översynen.

Sammanfattningsvis: Urvalet av finansiärer (ERC, EU-koordinatorskap, KAW, samt statliga finansiärer och stora fonder) och den föreslagna viktningen speglar internationellt verifierad kvalitet och samtidigt bredd. Genom att räkna de mest selektiva bidragen som *antal* över fem år och övriga som *inbetalda belopp* minskar vi volympremiering och ökar förutsägbarhet. Modellen ligger i linje med statsanslaget och gynnar hela vår verksamhet. Incitamenten är öppna för både klinisk och preklinisk forskning, med årlig kalibrering och fördelning på institutionsnivå snarare än till individer.

Implementering och avgränsning

Den nya prestationsbaserade fördelningsmodellen ska implementeras från och med 2026 och utgör beslutsunderlag vid budgetbesluten i oktober 2025 (rektor, FN, KF).

Beräkningsunderlaget för modellen baseras på utfallen under de senaste fem åren. Den bibliometriska delen använder två tidsfönster:

- Tidskriftslistans indikatorer beräknas över 5 år.
- Citeringsindikatorerna Summa C (råciteringar utan normering) och Cf (fältnormerade citeringar) beräknas över 4 år, senaste året exkluderat. För summa C görs indelningen i tre nivåer över hela tidsperioden och för Cf inom respektive år.

Komponenter och vikter ses över årligen och efter bedömning fattar FN beslut om eventuella justeringar.

Den bibliometriska del som baseras på en tidskriftslista kommer under 2026 att utgå ifrån en prototyp baserad på externa tidskriftslistor (bilaga 2). När KI:s egen

panelgranskade lista är beslutad används den. KF ska förvalta och utveckla listan löpande och säkerställer att den uppfyller de krav som FN ställer.

Den prestationsbaserade fördelningsmodellen är central och anger fördelning till campusgruppernas institutioner. Den är inte designad för intern fördelning från prefekt till enskilda forskare. Sådana beslut fattas lokalt utifrån verksamhetens prioriteringar.

Den nya resursfördelningsmodellen är inte avsedd för ALF-fördelning (avtal om läkarutbildning och forskning). ALF-medel är öronmärkta för klinisk forskning och hanteras i separat process med regionen. Om modellen i framtiden används för ALF krävs sannolikt en anpassad ALF-version, med justerade indikatorer och viktning (till exempel större vikt mot kliniska prövningar, patientnära forskning och samverkan) samt egna tröskelvärden, och beslut i KI-region-gemensamma organ.

Konsekvensanalys

Om vi inte inför en ny modell fortsätter KI:s myndighetskapital att växa, vilket ökar risken för att regeringen minskar statsanslaget till KI. Vi behöver därför använda våra medel mer effektivt och förutsägbart, nära verksamheten.

Bibliometri och beteenderisker: Balans mellan flera indikatorer (tidskriftsnivåer och citeringar, summa och medel) minskar risken för kortsiktig optimering av måtten och stärker fokus på verklig vetenskaplig kvalitet.

Stabilitet och förutsägbarhet: Femårsfönster jämnar ut variationer. Öppen och transparent metodik gör utfallet lättare att förutse och påverka över tid.

KAW/nomineringsprocess: Modellen påverkar inte KI:s möjlighet till öppen intern nomineringsprocess. Vad gäller att KI-forskare kan sitta i KAW:s granskningspaneler så tillämpar KAW formella jävsregler och KI arbetar med tydliga interna riktlinjer för nominering där transparens, jävshantering och bred inbjudan säkerställs i särskilda riktlinjer.

Relation till ALF: Modellen är central för KI och separat från ALF. Huruvida modellen kan användas rakt av eller modifieras, alternativt avfärdas för ALF-tilldelning kommer utvärderas med simuleringar i separat dialog med regionen.

Rekrytering och rörlighet: Bibliometrin och externa medel i *kategori 2* (inbetalda belopp) följer forskaren vid intern flytt. För externa medel, *kategori 1* (antal

beviljade) ligger aktiviteten kvar på ursprungsinstitutionen i fem år (även när ERC-projektet och medlen flyttar med forskaren). Detta belönar både den miljö som möjliggjorde anslaget och underlättar snabb effekt av nyrekryteringar.

Resonemang om relationen till övriga delar i resursfördelningen

KI har en central modell för fördelningen av anslaget för forskning och forskarutbildning. Denna består av basersättningen och den prestationsbaserade fördelningen, och dessa tillsammans ersätter den tidigare aktivitetsmodellen. Dessa delar bör inte betraktas separat utan som två delar av en sammanhängande helhet.

Syftet med basersättningen är att ge institutionerna en stabil och förutsägbar grundfinansiering. Basersättningen utgår från institutionens hela verksamhet, både forskning och utbildning, och är baserad på den totala omsättningen. Den prestationsbaserade fördelningen syftar till att driva vetenskaplig kvalitet.

Om det skulle visa sig att den prestationsbaserade resursfördelningen tillsammans med basersättningen skulle få olämpliga konsekvenser för enskilda institutioner har FN möjlighet att reglera detta inom ramen för sina fördelade medel. Dekaner kan dessutom buffra och fasa in effekter inom respektive institutionsgrupp. Vid behov kan också proportionen mellan bas- och prestationsdel justeras inom den ordinarie budgetprocessen, efter beredning i KF/FN och beslut enligt gällande beslutsordning.

Bilagor

Bilaga 1 – Externa bidrag (datakällor och beräkning)

Syftet med denna komponent är att mäta förmågan att vinna kollegialt granskade, konkurrensintensiva och meriteringsstarka externa medel. Samtliga beräkningar bygger på de fem senast avslutade åren (för 2026: 2020–2024).

Kategori 1: antal beviljade bidrag (4/5 av medlen)

Enheten Grants Office (GO) på GVS tar fram en lista över beviljade ansökningar och tillhörande beslutsår och institution. ERC viktas med faktor 1; EU-projekt med koordinatorskap och KAW (projekt, scholar, clinical scholar, academy fellow) viktas 0,5.

Aktivitet uppstår vid beviljandebeslutet, tillfaller den institution där beslutet erhöles och ligger kvar i 5 år (det följer inte forskaren vid flytt). Varje bidrag räknas en gång per beslutsår.

Kategori 2: inbetalda belopp (1/5 av medlen)

Enheten planering och uppföljning (PU) på GVS hämtar underlag via en standardiserad rapport (browserfråga) i ekonomisystemet som används för beräkning. Browserfrågan sammanfattar samtliga relevanta transaktioner på inbetalningskonton under perioden 2020–2024.

Anslag som ingår är statliga finansiärer (VR, Forte, Formas, Vinnova) och stora fonder, med fokus på breda folksjukdomar inom vilka KI har omfattande verksamhet (Cancerfonden, Hjärt-Lungfonden, Hjärnfonden).

Aktivitet uppstår när medel görs tillgängliga. Vid intern forskarflytt följer aktiviteten forskaren till ny institution. Detta sker automatiskt via ekonomisystemet. Institutionerna ansvarar för att redovisningen av forskarflytten är korrekt.

Bilaga 2 – Bibliometri

De bibliometriska beräkningen bygger som tidigare modell på forskarnas verifierade publikationer i KI:s bibliometridatabas (för närvarande Web of Science och Medline). Gästprofessorer, Foreign Adjunct Professors och hedersdoktorer ingår inte.

Tidsfönster

- Tidskriftsindikatorer: 5 år
- Citeringsindikatorer: 4 år (senaste året exkluderas då endast små mängder citeringsdata finns).

Författarviktning (bästa placering räknas per publikation)

- 1,0 = om institutionens författare är först, sist eller corresponding (hela publikationen)
- 0,6 = om institutionens författare är näst först eller näst sist
- 0,4 = om minst 10% av författarna tillhör institutionen
- 0,05 = om institutionen har färre än 10% av författarna, alternativt har enbart gruppförfattare

Arbetsgruppen har prövat möjligheten att väga in faktisk aktivitetsgrad vid KI för forskaren (heltid/deltid/anknytning). Det är dock i praktiken utifrån tillgänglig information omöjligt att veta säkert. Vissa av de som är anställda på deltid har hela sin forskning och forskningsfinansiering, och därmed alla sina publikationer finansierade via KI. Det går också att vara heltidsanställd men deltidstjänstledig. Slutligen är många av KI:s forskande kliniker anknutna, och i anknytningssystemet finns inte någon indelning i hel- eller deltid, samtidigt som många kliniker har större delen sin forskning förlagd till KI. Den sänkta vikten 0,05 för svag KI-anknytning i publikationen bedöms adressera en stor del av problembilden.

Kategori 1: Tidskriftslista

KF har beslutat inrätta en nivåindelad tidskriftslista på KI (dnr 2-1422/2025). Arbetet tar sin början under hösten 2025 och en lista finns i dagsläget inte färdig. Som del i utvecklingen av en lista har KIB påbörjat arbetet med att ta fram underlag för upprättandet av tidskriftslistan. I Norge och Finland finns tidskriftslistor med nivåindelningar som bedömts av paneler inom olika ämneskategorier. Dessa nivåer har använts för att ta fram underlag inom KI och föreslås användas i resursfördelningen innan KI har upprättat en egen lista.

Listan är begränsad till tidskrifter i vilka KI har publicerat de senaste fem åren och som finns indexerade i Web of Science och/eller PubMed. Tidskrifter inom medicin som har nivå 2 eller 3 i den finska listan eller nivå 2 i den norska (den norska listan har bara 2 nivåer) har sedan adderats. Underlaget innehåller sammanlagt ca 5300 tidskrifter.

Nivåer i de norska och finska listorna har använts för att tilldela nivåer i den preliminära listan. Tidskrifter som har minst nivå 2 i båda listorna har tilldelats nivå 2. Tidskrifter som har nivå 1 i åtminstone en av listorna har tilldelats nivå 1. Tidskrifter som inte förekommer i någon av listorna har tilldelats nivå 1. Det rör sig om en mindre mängd tidskrifter i vilka KI publicerat sig och som finns indexerade i PubMed eller Web of Science. Dessa föreslås framöver bedömas manuellt. För nivå 3 har Nature index använts, efter förslag från FN:s arbetsgrupp för översyn av resursfördelningsmodellen. Nature index innehåller i dagsläget 145 tidskrifter inom medicin och naturvetenskap.

Kategori 2: Citeringar

- Fältnormerad citeringsgrad (Cf) beräknas genom att antalet citeringar till varje publikation divideras med medelantalet citeringar för samtliga publikationer som är publicerade samma år, i samma ämneskategori (utifrån tidskrift) och av samma publikationstyp (artiklar eller review). Normeringen hanterar skillnader i publiceringsmönster mellan olika ämnesområden. Då normering görs per år så hanteras skillnader i hur snabbt publikationer citeras, och publikationer som fortsätter att citeras upp till fem år efter publicering påverkar indikatorn positivt.
- Nivåindelningen görs baserat på samma publikationsmängd så att de 5 % högst citerade inom mängden får nivå 3, de 5–20 % högst citerade får nivå 2 och övriga får nivå 1.
- För antal citeringar (summa C) görs indelningen i nivåer baserat på samtliga publikationer inom en 4-årsperiod (senaste året är ej medräknat), det vill säga att ingen normering görs. Även här utgörs nivå 3 av de 5 % högst citerade publikationerna, nivå 2 av de 5–20 % högst citerade, och övriga får nivå 1.

Föreslagen balans mellan de fyra bibliometrikomponenterna

	Summa/Aggregerad 50%	Andel/Medelvärde 50%
Tidskriftskvalitet 50%	Summa tidskriftsnivåvikter (25%)	Medel tidskriftsnivåvikter (25%)
Artikelgenomsnitt 50%	Summa C-nivåvikter (25%)	Medel Cf-nivåvikter (25%)

Föreslagen nivåindelning och vikter i beräkningen

Tidskriftsnivå	Cf ³ -nivå (topX %)	C-nivå	Vikt
3	1-5%	1-5%	20
2	5-20%	5-20%	5
1	20-100%	20-100%	1

Teknisk justering (Cf – medelvärde)

- **Varför justering?** Medelvärdet av Cf-vikter har relativt låg spridning mellan institutioner, vilket gör indikatorn trubbig.
- **Hur görs justeringen?** Institutionernas medel-Cf-vikt centreras mot världsmedelvärdet 2,55 (givet nivåvikterna 20/5/1). Utfallet reduceras således med 2,55 (men kan aldrig bli negativt). Metoden följer nuvarande modell och ökar särskiljningsförmågan utan att driva extremutfall.

Simuleringar av bibliometrikomponenten (översikt)

För den bibliometriska parametern genomfördes simuleringar i syfte att analysera effekterna av olika val vad gäller nivåstruktur, nivåvikter, fördelning mellan indikatorer (tidskriftskvalitet/artikelgenomsnitt; summa/medel), och författarviktning. Nedan sammanfattas de sex simuleringarna:

³ Cf normerar över ämnesområde (Web of Science tidskriftskategorier), publikationsår och publikationstyp (artiklar och reviews)

1. Tidskriftslista med 3 nivåer med vikterna 1, 3, 10 som alternativ till JIF, summor och medelvärden av tidskriftsvikter, 50 %. Summa C, Cf och författarviktning oförändrade mot dagens modell.
2. Tidskriftslista, 4 nivåer, lika aktivitetsandel per nivå, med en särskild kategori för publikationer där KI är first, last eller corresponding. Summa C 10 %, Cf 15 %; oförändrad författarviktning.
3. Tidskriftslista, 3 nivåer (vikt 1, 3, 10); 75 % tidskrifter (summa+medel); C 10 %, Cf 15 %; oförändrad författarviktning.
4. Tidskriftslista, 3 nivåer (vikt 1, 3, 10); nivåindelning även av C och Cf, ekvivalenta andelar som nuvarande modell; författarviktning som idag men lägsta vikt sänks från 0,2 till 0,05.
5. Tidskriftslista, 3 nivåer (vikt 1, 3, 10); 100 % medelvärde av tidskriftsvikter (ingen summa); lägsta författarvikt 0,05.
6. Tidskriftslista, 3 nivåer (vikt 1, 5, 10); nivåindelning även av C och Cf, lika andelar mellan de fyra bibliometriska delarna (25 % vardera: summa tidskrifter, medel tidskrifter, summa C, medel Cf); lägsta författarvikt 0,05.

Valt alternativ. Simulering 6 valdes av följande skäl:

- Balans: 50/50 mellan tidskriftskvalitet och artikelgenomsnitt och mellan summa och medel ger balans och enkelhet.
- Tydlig nivåsignal: vikterna 1, 5, 20 ger ungefär jämförbara medelsandelar per nivå (topp 5 %, 5–20 %, övriga) och undviker för hög premiering av den lägsta nivån.
- Fältnormering och robusthet: nivåindelning av C och Cf minskar extremvärdespåverkan och gynnar verkligt genomslag
- Ledarskap: sänkt lägsta författarvikt (0,05) premierar KI-ledda publikationer utan att utesluta samarbeten.

Princip för nivåvikterna. Vikterna 1, 5, 20 valdes för att en jämförbar andel av medlen ska tillfalla varje nivå när nivåns andel av världslitteraturen multipliceras med nivåtalet. Det ger incitament att satsa på högsta kvalitet utan att straffa en rimlig volym.

Bilaga 3 – Inspel från verksamheten och arbetsgruppens ställningstaganden

Sammanfattning av inkomna synpunkter

- **Indikatorer/viktning:** ERC:s relativa vikt; inkludering av fler högprofilfinansierare; balans mellan "antal beviljade" och "inbetalda belopp"; fördelningen 4/5–1/5; relevans/nytta; risk att mindre finansierare missgynnas.
- **Bibliometri:** nivåindelad tidskriftslista vs JIF; användning av Nature Index; citeringars eftersläpning/"half-life".
- **Disciplinbalans/signal:** påverkan på kliniska, hälsovetenskapliga, patientnära och epidemiologiska fält; relation till utbildningstunga miljöer och till ALF.
- **Genomförande/risk:** för kort tidsram, behov av riskanalys och koppling till KIRA.

Hantering av synpunkter i modellen

Externa medel: ERC behålls som stark excellensindikator; KAW och EU-koordinatorskap ingår. Notera att ERC-anslag fördelar sig lika mellan kliniska och basvetenskapliga institutioner medan KAW och EU-koordinatorskap något oftare landar på basvetenskapliga. *Kategori 1* räknas som antal beviljade anslag (med 5-årsfönster), medan *Kategori 2* räknas som inbetalda belopp. Fördelningen 4/5–1/5 bygger på simuleringar och ses över årligen.

Bibliometri: panelstryd KI-tidskriftslista i 3 nivåer ersätter JIF; Nature Index (med 145 topptidskrifter, inklusive en stor andel kliniska tidskrifter) används tillfälligt för att identifiera nivå 3. Citeringar (C och Cf) nivåindelas och Cf beräknas i 4-årsfönster. 50/50 mellan tidskrifts- och citeringsmått och mellan summa/medel.

Disciplinbalans/ALF: En preliminär analys visar att den nya modellen ger den kliniska forskningen bättre förutsättningar än den tidigare. I prototypen finns en hög andel kliniska tidskrifter på nivå 2–3, och KI kan vid behov kalibrera urvalet. Den fältnormerade citeringsgraden för KI:s och Region Stockholms kliniska forskning har under flera år legat på minst samma höga nivå som KI:s övriga forskning. Modellen är central och separat från ALF; för ALF-tillämpning krävs en särskilt anpassad version. Basfinansieringen bär bredd och utbildningsbidrag, och

övergångsstöd kan vid behov användas lokalt inom campusgrupper eller institutioner.

Genomförande/risk: femårsdata, årlig översyn och riskuppföljning; KIRA-resultat kan inarbetas i kommande översyner.

Bilaga 4 – Förkortningar

ALF	Avtal om läkarutbildning och forskning
C	Avser citeringar
Cf	Avser fältnormerad citeringsgrad
ERC	European Research Council
EU	Europeiska unionen
FN	Fakultetsnämnden
GO	Enheten Grants Office inom avdelningen för forskarstöd och externa relationer (FER) på GVS
GVS	Gemensamt verksamhetsstöd
JIF	Journal Impact Factor
KAW	Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
KF	Kommittén för forskning
KI	Karolinska Institutet
KIB	Karolinska Institutets universitetsbibliotek
KIRA	Karolinska Institutet Research Assessment
PU	Enheten planering och uppföljning inom avdelningen Juridik, planering och ekonomi (JPE) på GVS.
VR	Vetenskapsrådet